

05
2019

21. ROČNÍK
ZALOŽENÉ
1999

POKOJ A DOBRO

KATOLÍCKY
ČASOPIS
FARNOSTI
MARKUŠOVCE

04 NARODENIE
PÁNA

07 SLOBODA
V KAŽDODENNOM
ŽIVOTE

10 VÁŽIŤ SI
PREDCHÁDZAJÚCE
GENERÁCIE

MILÍ ČITATELIA!

Končí sa rok, v ktorom sme si pripomenuli 30. výročie Nežnej revolúcie. Pri tejto príležitosti sa objavili a stále sa objavujú rozličné komentáre – pozitívne, ale aj negatívne. Hovorí sa, že až čas najlepšie ukáže, čo nám to prinieslo. Mnohé veci však môžeme pomenovať už teraz.

Nech už udalosti z roku 1989 posudzujeme z akejkoľvek strany, jedno je isté, prinieslo nám to slobodu. Vzácny dar, ktorým Boh obdaroval človeka. Žiaľ, zneužívanie slobody prinieslo aj veľa negatívneho. Avšak to nepopiera fakt, že sloboda je naozaj veľký dar. My sa však musíme (na)učiť používať slobodu zodpovedne. Učiť sa múdro rozhodovať. A až potom pochopíme, pocítíme a zažijeme jej hodnotu. Je zásadný rozdiel rozhodovať sa pod vplyvom strachu a rozhodovať sa v slobode. Len prostredníctvom slobodných rozhodnutí môžeme dobre formovať svoj charakter.

V prvú adventnú nedeľu sa v katolíckych kostoloch na celom Slovensku čítal Pastiersky list. V ňom sme si vypočuli, že bol vyhlásený Rok Božieho Slova. Snáď ani lepšie to nemohli otcovia biskupi navrhnúť! Krátko po revolúcii spôsobila eufória to, že boli plné kostoly a kňazské semináre. Akoby sa ľudia nemohli „nabažiť“ toho, že už môžeme žiť svoje náboženstvo slobodne. Po čase sa republike začalo ekonomicky dariť a všade sa ako huby po daždi rozmnožili plné obchody. A ľudia sa začali „sýtiť“ konzumom. Mať a mať viac a viac. A tak sa pomaličky začali kostoly vyprázdňovať a ľudia vo svojej slobode začali objavovať iné „praktiky“, ako si sýtiť svoju dušu. Ako však vývoj ukazuje, neprináša to človeku ozajstnú radosť a pokoj v duši. Skôr to človeka izoluje do individualizmu a medziľudské vzťahy trpia.

Vítame Rok Božieho Slova! V ňom máme možnosť vrátiť sa k Prameňu. Tam človek nájde všetko, čo potrebuje pre dušu, ducha i telo. Učiť sa viac „byť“, ako „mať“. Vďaka, otcovia biskupi, že ste nám to takto verejne pripomenuli.

Požehnaný vianočný čas za celú redakciu praje

MONIKA HODNICKÁ

šéfredaktorka

monika.hodnicka@gmail.com

foto: Peter Lazor

TICHÁ A SVÄTÁ CHVÍĽA

Svetlá sviec, mihotajúce sa ozdoby na stromčekoch, zhromaždení ľudia a uprostred Boh uložený v jasiach. Atmosféra, ktorú na celej Zemi v tú istú hodinu dopĺňa spev piesne Tichá noc.

Od svojej premiéry v dedine Oberndorf (v Kostole sv. Mikuláša neďaleko Salzburgu) na Štedrý deň v roku 1818 zaznieva v chrámoch, rodinách, na uliciach a neraz aj v ťažko akceptovateľných úpravách a ďaleko od kresťanských ideí.

Azda najrozšírenejšia melódia na svete je piesňou komponovanou a vznikla v ľudovom prostredí. Každý z nás ju spieva, ale málokto pozná jej pôvod.

Za autorov piesne považujeme dvoch hudobne vzdelaných mužov – Jozefa Mohra a Franza Xavera Grubera. Joseph Mohr poskytol Franzovi Gruberovi báseň s prosbou zložiť vhodnú melódiu pre dva sólové hlasy. Ešte v ten istý deň odovzdal Gruber svoju kom-

pozíciu, ktorej neprisoval osobitý význam. Josephovi Mohrovi sa tak zapáčila, že ju ihneď predviedol na polnočnej svätej omši. Zaujímavosťou je, že pieseň bola sprevádzaná hrou na gitare. Predpokladá sa, že dôvodom gitarového sprievodu mohla byť nefunkčnosť organového pozitívu farského kostola v Oberndorfe, pretože mechy prehryzli myši. Aby slávnosť a svätá omša nestratili na svojej veľkoleposti, rozhodol sa Joseph Mohr pre takéto riešenie.

Slová piesne prinášajú posolstvo pokoja, lásky a oddanosti, plnohodnotné prežitie danej chvíle bez zbytočných materiálnych potrieb. Blízkosť Boha – Lásky, ktorá zachraňuje každého jedného z nás, sa spája s melódiou prenikajúcou srdce.

Joseph Mohr – kňaz, huslista, filozof, autor textu piesne Tichá noc.

Franz Xaver Gruber – učiteľ, kostolník, organista, autor melódie piesne Tichá noc.

Známych je 8 autografov piesne (7 Gruberových, 1 Mohrov) v rôznych úpravách a dnes spievajú túto pieseň v 300 jazykoch a nárečiach sveta.

Marianna Sečková

(Zdroj: Hudobný život 12 /1999)

Drevené organové píšťaly z markušovského kostola

foto: Peter Lazor

NARODENIE PÁNA

Na Vianoce neoslavujeme narodenie nejakého mimoriadneho človeka alebo nejakého výnimočného svätca, ale oslavujeme telesné narodenie „Svätého svätých“ (Dan 9,24), **Ježiša Krista, Božieho Syna.**

Skoro všetci starodávni cirkevní otcovia a učitelia Cirkvi súhlasne uvádzajú pohnútky a dôvody tejto mimoriadnej udalosti dejín ľudstva. Zo všetkých uvedieme aspoň týchto:

sv. Augustín vyhlasuje: „Keby človek nebol zhršiel, Syn človeka by nebol prišiel. Slovo nemalo iný dôvod vteľiť sa a prísť na svet, ako spasiť hriešnikov.“ Sv. Ján Zlatoústý hovorí, že

„Boh sa stal človekom, aby nám preukázal milosrdenstvo.“ A sv. Lev Veľký, pápež, dodáva: „Aby vykúpil človeka a povýšil ho až k božstvu.“ Knieža teológov sv. Tomáš Akvinský vysvetľuje:

Foto: Peter Lazor

„Človek v raji zhrešil, vzbúrili sa proti Stvoriteľovi, ktorý ho stvoril, ktorého mal vedome a dobrovoľne poslúchať a ako človekovi podľa vôle Stvoriteľa mu malo slúžiť všetko ostatné stvorenie: zem, rastliny, zvieratá. Keď sa však človek vzbúrili proti svojmu Stvoriteľovi a robil si, čo chcel on a nie Boh, aj ostatné stvorené veci prestali poslúchať človeka, každé svojím spôsobom.

Vzdych nebol už taký čistý ako predtým, slnko vefa strátilo zo svojho svetla a tepla, zem rodila viac trní a bodľáča, zvieratá zdivila a naplnila tichým raj svojím divým

revom. A človek bol medzi nimi už ako kráľ bez koruny, s hanbou na čele, s hriechom na duši, so smrťou v srdci, biedny a zúbožený.

Večný Otec rozhodol vykonať veľké dielo vykúpenia skrze svoje Slovo. Na vykúpenie sveta si Slovo vybralo človeka, lebo ten v sebe spája všetky Otcom stvorené veci: so skalami a zemou má spoločné jestvovanie, s rastlinami život, so zvieratami cítenie, s anjelmi rozumnosť. V jeho žilách koluje s krvou železo, zlato a striebro, v jeho mozgu horí uhlie a fosfor, v jeho pľúcach je vzduch, v jeho molekulách je voda. V ňom sú skutočne zhromaždené všetky stvorené veci: človek je celé stvorenie. Keď sa teda Slovo rozhodlo narodiť v človeku, skutočne sa vtelilo do kráľa všetkých stvorených bytostí, aby ich všetky obnovil a posvätil.“

Stredoveký učiteľ Cirkvi sv. Bernard, keď rozjímal a uvažoval nad tajomstvom Kristovho narodenia, zdôrazňuje najmä Spasiteľovu pokoru a chudobu. Pán Ježiš sa narodil v chudobe a pokore a svoj príchod na biednu zem tiež oznamuje najprv chudobným a pokorným pastierom.

Srdce pokorných a chudobných je totiž prístupnejšie pre božské veci ako srdce pyšných a vznešených tohto sveta.

Zo Svätého písma vieme, že Pán Boh si vyvolil

spomedzi všetkých národov národ izraelský (židovský), z ktorého sa

mal narodiť budúci Vykupiteľ a Mesiáš. Svoje rozhodnutie oznámil Boh vyvolenému národu prostredníctvom povolaných mužov – prorokov. Celé dlhé stáročia proroci nielen udržiavali, ale stále aj posilňovali vo svojom národe vedomie Božieho vyvolenia a pripravovali svoj ľud na rozhodnú chvíľu, v ktorej sa mal narodiť budúci Vykupiteľ. Bol predpovedaný aj čas, kedy sa očakávaný Mesiáš narodí. Najmä prorok Daniel predpovedá dobu Mesiášovho príchodu a udáva počet rokov. Dokonca bolo predpovedané aj miesto, kde sa očakávaný Mesiáš narodí. Kristus sa nenarodil vo svojom bydlisku v Nazarete, ale v mesiečku Betleheme.

V knihe proroka Micheáša čítame: „A ty, Betlehem, Efrata, nijako nie si najmenší medzi poprednými mestami Judey, lebo z teba vyjde Ten, čo má

vládnuť v Izraeli a jeho pôvod je odpradávná, odo dní večnosti.“ Toto najväčšie narodenie v dejinách nám podrobne opisujú novozákonné spisy, najmä evanjeliá.

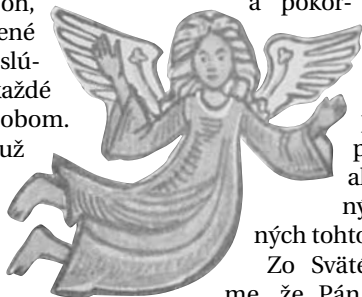
Na mieste betlehemskej maštale, kde sa narodil Vykupiteľ sveta, dala postaviť sv. Helena, matka cisára Konštantína Veľkého, nádherný chrám Panny Márie. Okolo r. 550 bol chrám zväčšený a umelecky ešte viac vyzdobený na podnet cisára Justiniána. Steny sú obložené mramorom a na nich je nápis v latinskej reči: „Tu sa z Panny Márie narodil Ježiš Kristus.“ Strieborná hviezda na dlažbe označuje miesto, kde sa Ježiš Kristus narodil. Tento chrám pretrval búrky mnohých storočí a stojí dodnes.

V starozákonnej Knihe Múdrosti (Múd 18,14-15) čítame: „Veď kým všetko objímalo hlboké ticho a noc v rýchlom behu došla do polovice, zoskočilo tvoje všemohúce slovo z neba, z kráľovského trónu...“

Oslava Narodenia Pána sa liturgicky slávi tromi svätými omšami – o polnoci polnočnou svätou omšou potom ráno na úsvite sa slúži druhá, tzv. pastierska – hovoriaca o poklone pastierov a po nej tretia slávnostná zvaná anjelská, ktorá nám pripomína spev anjelov pri Pánovom narodení: „Sláva Bohu na výsostiach a na zemi pokoj ľudom dobrej vôle.“

Nech aj nás každé vianočné sviatky učia čoraz väčšej pokore a skromnosti, nezištnej láske a obetavosti.

Štefan Saloka, správca farnosti

**Bol predpovedaný aj čas,
kedy sa očakávaný
Mesiáš narodí.**

POSLEDNÝ SPIŠSKÝ ŽUPAN V MARKUŠOVCIACH?

V priestore za sakristiou ostal neopísaný už iba posledný zo siedmych náhrobkov. Dominuje mu masívny kríž, pod ktorým je platňa s jednoduchým textom odkazujúcim na zomrelého. Aj v tomto prípade ide o významného člena rodiny Máriássy, baróna Tibora Máriássyho, ktorý bol bratom Márie Anny, ktorej život sme si priblížili v minulom čísle.

Zdroj foto: <http://npg.hu/component/jcollection/item/4511-2019-05-30-18-06-05>

Barón Tibor Máriássy sa narodil 19. marca 1876 v Košiciach ako syn slávneho baróna Jána Máriássyho (o ktorom sme v tomto roku už tiež písali) a jeho manželky Army Dravecovej. V auguste roku 1907 sa manželkou Tibora Máriássyho stala Etelka Magyar. Toto

manželstvo ostalo bezdetné. Avšak v publikácii Petra Máriássyho sa uvádza, že manželia si adoptovali vzdialeného príbuzného Jána Máriássyho (* 1911 – † 1976), ktorý bol synom Bélu Rudolfa Máriássyho a od 40. rokov 20. storočia hospodáril na majetkoch v Markušovciach. S najväčšou pravdepodobnosťou tak manželia učinili preto, aby ich majetok ostal aj po ich smrti naďalej vlastníctvom rodiny Máriássy. **A aby sme minulosť prepojili s prítomnosťou, uvedený Ján Máriássy bol otcom Petra Máriássyho, ktorého v Markušovciach môžete stretnúť i dnes, nakoľko bol rodinou poverený správou rodinného majetku – Markušovského hradu.**

Vráťme sa teda k barónovi Tiborovi Máriássymu, ktorý mal na území Spiša významné postavenie. Najneskôr od roku 1902 pôsobil ako stolíčný sudca v Kežmarku a na tomto poste zotrval pätnásť rokov. V máji roku 1917 ho vymenoval spišský župan Artúr Wieland za vrchného sekretára župy a v krátkom čase toho istého roku sa stal Tibor Máriássy aj spišským županom. Hoci Tiborovi nemožno uprieť dostatočnú kvalifikáciu a dlhoročnú prax na dôležitom sudcovskom poste, za zmienku určite stojí aj príbuzenstvo so samotným Artúrom Wielandom, čoby svokrom Tiborovej sestry Márie Anny.

Krátko po vymenovaní za spišského župana – 18. augusta 1917 – dostal Tibor Máriássy za svoje zásluhy vyznamenanie 2. triedy. Udeľovanie vyznamenaní pri príležitosti narodenín cisára Františka Jozefa však nebolo ojedinelou záležitosťou.

LITERATÚRA: MÁRIÁSSY, Peter : X. storočí rodu Máriássy. Košice : Harlequin, 2006; FURMANÍK, Martin: Etablovanie československej moci v Spišskej župe v roku 1919. In: Acta Historica Neosoliensia, 19/1, 2016; SULÁČEK, Jozef: Posledný spišský župan Ján Rumann (1876 – 1925). In: Z minulosti Spiša XII. Levoča : Spišský dejepisný spolok, 2004; Podtatranské noviny, 14. mája 2017, online: <http://www.podtatranske-noviny.sk/2017/05/tyzden-pod-tatrami-20-tyzden/>

tošou, naopak, cisárska kancelária nimi nešetřila.

V roku 1918 sa však so vznikom Československého štátu menila i situácia v administratívnom zriadení krajiny a obmedzené bolo aj pôsobenie niekdajších rakúsko-uhorských funkcionárov. Nezaobišlo sa to bez vymenovania nových županov, ktorí mali byť slovenskej národnosti, lojálni Československému štátu. Novým spišským županom sa stal Ján Rumann. Hoci Tibor Máriašsy protestoval proti prevzatíu Spišskej župy československými orgánmi, stanovisko novovymenovaného župana bolo nekompromisné: „Vyzývam Vás, aby ste svoj úrad a v sídelnom dome stolice obývaný svoj byt mne do 12. hodiny poľudňajšej dňa 14 t.m. odovzdali, v protivnom páde by som bol tomuto môjmu opatreníu aj s použitím brachiálnej moci platnosti nadobudnúť.“

Tibor Máriašsy, posledný spišský župan v Rakúsko-Uhorsku, napokon ešte v ten deň svoje sídlo v Levoči opustil. Umrel v Levoči 28. januára 1932, jeho manželka ho nasledovala o päť rokov neskôr.

*Miroslava Lazniová,
historička*

SLOBODA

V KAŽDODENNOM ŽIVOTE

Sloboda jednotlivca sa nedá určiť objektívne. Rovnako ako myšlienky ju schovávame vo svojich hlavách a pre ostatných je neviditeľná. Dokonca si ju občas sami berieme vyjadreniami: toto nemôžem, toto nedokážem, som primálo/priveľmi taký a onaký, toto sa jednoducho nedá...

A potom sú tu i vonkajšie vplyvy, zlodeji psychickej slobody: ľudia v našom okolí a ich nároky, pracovné a iné povinnosti, zdravotný stav, prostredie, v ktorom žijeme, úcty, zákony, teda všetko, čo nás spútava a núti venovať čas tomu, čomu by sme sami nechceli. Ako sa môžeme cítiť aspoň o trochu slobodnejšie? V psychológii sa témou slobody zaoberá existenciálna psychoterapia, v ktorej výrazne vystupujú myšlienky amerického terapeuta Rolla Maya.

SLOBODA A VÔĽA

Ak je sloboda človeka dlhodobou obmedzovaná, napríklad väzením, vytvára si život vo svojej fantázii, či už tvorbou príbehu, ku ktorému sa vracia, alebo v podobe plánu, čo urobí, keď sa z väzenia dostane. Nemusíme byť fyzicky uväznení na to, aby sme doslova bažili po slobode. Na neslobodu totiž ľudská bytosť nie je stavaná. Otázkou ostáva, či máme dostatočne pevnú vôľu na zmenu svojho života.

„Nemôžem, nejde to, nedokážem“ alebo rezignované „je to tak a inak to nemôže byť“ je v prvom kroku potrebné zmeniť na: „Rozhodol som sa, že to nejde.“ Ak by

veci, ktoré chceme u seba zmeniť, boli skutočne nedosiahnuteľnými métami, nedosiahli by ich ani tí ľudia, s ktorými sa tak radi porovnáваме a stávajú sa pre nás novodobými modlami. Druhým krokom je prijatie faktu, že i pre veci, ktoré nás teraz obmedzujú, sme sa kedysi slobodne rozhodli. Túžba po rodine priniesla veľkú mieru zodpovednosti a starostlivosti o blízkych. Prianie mať bezpečný domov a pohodlný život viedlo k voľbe práce, ktorá je možno príliš náročná, ale prináša svoje ovocie. Takto môžeme jedno po druhom spoznať každé svoje rozhodnutie, ktoré viedlo k životu, aký v súčasnosti žijeme.

PRACOVAŤ S TÝM, ČO MÁME K DISPOZÍCII

Aj v kolotoči pracovných povinností, starostlivosti o blízkych a o vlastné prežitie, medzi krívdami, ktorým sa nikto z nás nedokáže stopercentne vyhnúť, práve tam

pokračovanie na strane 9 ►

VYTRÁCA SA PODSTATA VIANOC?

V dnešnej dobe sa na Vianoce pozeráme skreslene, typickým komerčným pohľadom. Z každej strany sa na nás už od septembra z obrazoviek a bilbordov hrnú ponuky na vianočné darčeky, čím na nás obchody vytvárajú nátlak. A keď príde skutočne čas Vianoc, sme takí presýtení všetkým vianočným, že sa z nášho prežívania najkrajších sviatkov v roku vytráca radosť.

No nátlak si vytvárame aj my sami – v našich domácnostiach. Akoby sme zabudli, že nie je dôležitá cena a ani kvantita darčiekov pod stromčekom, ale snaha našich blízkych vyčariť nám maličkosťou úsmev na tvári. Mali by sme si uvedomiť, že vianočné sviatky nie sú o darčekom pod stromčekom, ale o ľuďoch, s ktorými ich slávime.

VĎAČNOSŤ A LÁSKA

Počas Vianoc je tá správna chvíľa na poďakovanie. Vďaka by mala patriť najmä našim rodičom, súrodencom, priateľom a v neposlednom rade Bohu. Príchodom Božieho Syna na túto zem Boh prejavil nesutočnú lásku k ľuďom.

OCHOTA OBETOVAŤ

Vianoce sú aj o ochote. O ochote Ježiša a o jeho poslušnosti voči Otcovej vôli. Ježiš musel veľmi milovať svojho Otca, aby ho v tejto extrémne ťažkej úlohe poslúchol. Prišiel, aby nám ukázal lásku a poslušnosť voči Bohu. A v neposlednom rade nás prišiel spasíť svojou smrťou na kríži.

Betlehem v kostole na Tepličke, foto: Jozef Sendrej

SLOBODA V KAŽDODENNOM ŽIVOTE

▼ pokračovanie zo strany 7

niekde existuje malý ostrovček priestoru, kde si môžeme robiť čo chceme. Sami tam určujeme, čo chceme a čo nechceme, môžeme bez obáv tvoriť a riadiť veci podľa svojich priání. R. May pripúšťa, že človek má určité limity. Sloboda sa ukazuje v tom, ako sa stavia k realite a ku všetkému, čo ho obmedzuje.

SLOBODA VS. ZODPOVEDNOSŤ

Anonymný citát hovorí: „Sme slobodní, iba sa bojíme dôsledkov.“ Pravda je, že neexistuje sloboda bez zodpovednosti a zodpovednosť bez slobody. Nie sme slobodní od niečoho, ale slobodní k niečomu. Teda našou úlohou nie je vyhýbať sa povinnostiam a bezstarostne sa oddávať svojvôli, ale rozumne vyberať to, k čomu budeme v živote inklinovať a na čom budeme pracovať.

Môžeme sa v živote slobodne rozhodovať, dokonca je pomerne ťažké sa tejto slobode vyhnúť. Neoddeliteľnou súčasťou tohto procesu je to, že za každé rozhodnutie ponesieme zodpovednosť. Ak niečo celkom slobodne pokazíme, ponesieme za to dôsledky. Dobrovoľne sa vzdávame niektorých možností, pretože odporujú našim hodnotám, mohli by ohroziť naše vzťahy alebo osobnú integritu. Takýmto spôsobom sa jednoduché, slobodne povedané „áno“ alebo „nie“ časom mení na slobodné formovanie a utváranie samého seba.

*Zuzana Klučárová,
psychologička*

foto: Pavol Zmuda

V dnešnej dobe ľudia nie sú ochotní obetovať svoj čas pre druhých. No tieto sviatky sú o láske a o obetavosti. Učí nás to Ježiš. Narodil sa v biednej maštali, okúsil život človeka a bol poslušný až na smrť. V týchto dňoch by sme mali myslieť na nevýslovnú lásku a obetu Boha a poslušnosť Ježiša. Preto si na Vianoce neželajme drahé dary, vyzdobené príbytky, ale želajme si, aby sme sa dokázali obetovať pre našich blízkych. Pokúsme sa byť podobní Ježišovi v jeho poslušnosti a rešpektujeme názory iných s láskou, aby v rodine alebo na pracovisku nevznikali typické predvianočné hádky.

POKORA

Nesmieme zabúdať ani na pokoru. Lebo práve pokora Panny Márie nám ukazuje ľudskú odovzdanosť Bohu. Ona vyslovila tieto slová: „Hľa, služobnica Pána, nech sa mi stane podľa tvojho slova.“ Práve týmito slovami ukazuje pokoru a odovzdanosť. A z nej by sme si mali brať príklad aj v dnešnej dobe. Všetko, čo sa nám v živote stane, by sme mali prijať

práve s pokorou a oddanosťou.

V čase Vianoc veľa hodnotných darčiekov nedokážeme prijať s pokorou. Mnohí sa hneď chvália svojimi darčekom na sociálnych sieťach, či cez iný virtuálny priestor. Na darčeky so skutočnou hodnotou rýchlo zabudneme, niekedy si ani nevšimneme, že ich máme.

VIANOČNÉ ŽELANIE

Nech nám tento vianočný čas prinesie pokoj do duše, aby sme videli dobro v nás a v ľuďoch okolo seba a aby sme otvorili svoje srdcia a naplnili ich Božou láskou. Lebo on tak miloval svet a nás, že nám poslal svojho jednorodeného Syna, aby nezahynul nik, kto v neho verí.

Nech nás to Božie dieťa v jasličkách vedie po našich cestách životom. Aby sme ho stále nasledovali. Len musíme začať každý od seba, lebo len vtedy môžeme zmeniť svet. Nech nám tie najväčšie dary Vianoc – láska, obeta, vďačnosť, ochota a pokora umožnia prežiť pravé Vianoce!

Eva Lačná a Klára Lačná

VÁŽIŤ SI PREDCHÁDZAJÚCE GENERÁCIE A UČIŤ TO AJ MLADÝCH

Viera v našej farnosti je živá a hodnoty, na ktorých je vystavané kresťanstvo, sú tu prítomné. Aj o tom nás utvrdil rozhovor v príjemnej domácnosti, kde na nás „dýchlo“ kus histórie. **U manželov DZIMKOVCOV.**

Pri stretnutí s Renátkou a Stanom, rodičmi troch detí, sa ani nechce veriť, že sú už dvojnásobní starí rodičia. Mlado vyzerajúci manželský pár nám ochotne otvoril svoj príbytok i svoje srdcia. Je pekné a obohacujúce, ak sa farníci chcú navzájom podeliť so svojím prežívaním viery.

Hneď pri prvej otázke – prečo chodia do kostola – sa Stano krátko zamyslí, ale bez váhania vysloví rozhodujúce slovo DEDIČSTVO. A neskôr dodá ešte dve – POKORA a ODVAHA.

DEDIČSTVO

Počas rozhovoru nám zrak padol na knihu, ktorá bola v tesnej blízkosti so Svätým písmom. Bola neprehliadnuteľná. Pod ošúchaným, ale zachovalým obalom s nespočetnekrát používanými stranami, pozakladanými obrázkami svätých, sa objavil názov Nábožné výlevy. Kniha Stanovej mamy, o ktorej paradoxne s veľkou úctou hovorí nevesta Renáta. Považujú ju za rodinný poklad, ako symbol odovzdávania viery z pokolenia na po-

kolenie. A tak vedľa seba ležali symboly dvoch generácií – tej, ktorá už odišla a tej, ktorá tu je. Sme presvedčení, že raz obe knihy poputujú do domácností ich detí a vnúčat. A nielen knihy. Veď ako hovoria – „deťom treba odovzdať príklad“.

POKORA

Stano prijal prvé sväté prijímanie už v druhom ročníku, Renáta až vo štvrtom. K viere ju viedla predovšetkým jej stará mama, ktorá ju vodievala i do Božieho chrámu. No vzácné sa zhodnú, že bez modlitby to nejde – bez tej spoločnej, ale ešte viac bez tej osobnej, medi-

tatívnej, keď sú len sami s Bohom. A možno aj preto je ich srdcovou záležitosťou levočská Mariánska hora, kam veľmi radi putujú – v čase i v nečase, cez deň i v noci. Na otázku, čo je najťažšie v medziľudských vzťahoch sú presvedčení, že to najdôležitejšie je tolerancia, tolerancia a ešte raz tolerancia a Boh nad nami.

ODVAHA

Hovoriť otvorene o tom, že bez Boha by to bolo v živote ťažké, chce naozaj odvalu. Napriek tomu, že už tridsať rokov žijeme v spoločnosti, kde sa o viere rozprávať slobodne. Samotné vyznanie muža, ktorý tvrdí, že cesta do práce je časom, keď sa môže osobne rozprávať s Bohom v modlitbe, je prejavom toho, že viera nie je len zdedená, ale živá. No viera bez skutkov by bola mŕtva. Nevedia si predstaviť, že by mali niečo organizovať, riadiť, avšak veľmi radi pomôžu pri každom dobrom diele. Obaja radi priložia ruku k práci, keď treba pomôcť vo farnosti. Robia to však nenápadným spôsobom...

TVORIVOSŤ

Renátka je vyštudovaná sanitárka a momentálne pracuje ako opatrovatelka v Spišskej katolíckej charite. Ako tvrdí, toto povolanie nemôže vykonávať hocikto. Je to veľmi náročné a vyžaduje si plnosť srdca. Pri spomienkach na konkrétne osoby sa jej tisnú slzy do očí, čo svedčí o tom, že túto prácu vykonáva s citom a láskou. Stano chodil na banícku priemyslovku a získal skúsenosti vo viacerých povolaniach, ale asi najväčšou bolo doopatovanie mamy.

Obaja manželia sú veľmi kreatívni. Pod ich rukami sa rodia rozličné nápady, hlavne z prírodných materiálov. V čase návštevy bolo krátko pred Adventným obdobím a stôl v kuchyni bol už plný

všakovakých vianočných darčiekov, na ktorých vidno, s akou láskou boli vytvorené. Tvorivosť má naozaj dôležité miesto v ich dome. Svedčí o tom aj Stanova šikovnosť pri práci s drevom, kovovými materiálmi. A to nie je všetko. Veď ktorá nevesta sa dokáže pochváliť tým, že tie nádherné svadobné šaty, ktoré má na

sebe, šil jej ocko. Pre ich dcéru Barborku to bude pamiatka na celý život.

Napriek tomu, že radi tvoria, akonáhle prídu vnúčatá, všetka práca musí ísť bokom. S úsmevom dodajú: „Prvoradé sú vnúčatá. Naša viera rastie spolu s deťmi a vnúčatami hlavne vtedy, keď kladú úprimné a náročné otázky.“

Sú presvedčení, že urobili dobre, keď sa brali mladí. Majú ešte dostatok energie pre svoje vnúčence.

Navštívili sme nenápadných farníkov v dome, kde už vyrástla štvrtá generácia. Je to pekné posolstvo, pretože len ten národ má budúcnosť, ktorý nezabúda na svoje korene.

**Monika Hodnická,
Adriana Lazorová**

Foto: Peter Lazor

ADVENTNÝ VEČER

2019

foto na dvojstrane: Šimon Salanci

JASLIČKOVÁ POBOŽNOST 2018

ADVENTNÉ PROSBY

Vianočné obdobie spája rodinu, osamelých, zjednocuje všetkých, každého veku a každého stavu. Vianoce nám prinášajú Boží dar – dieťa, milujúcich rodičov, Svätú rodinu, ktorá v nás rozhorí plamienok, ba až oheň lásky, ktorý pohladí duše, roztopí chladné srdcia. Je to čas vzájomného odpúšťania, porozumenia a pokoja.

Novembrovým mesiacom sa končí liturgický rok a začína Adventné obdobie, obdobie štyroch týždňov naplnených očakávaním a hľadaním svetla. V tomto období sa modlievame radostný ruženec, ktorý svojimi tajomstvami pripomína posolstvo Panny Márie v prísľube Boha, nebeského Otca, na večný život.

Prvé tajomstvo pripomína zvestovanie Márii, prostredníctvom archanjela Gabriela, o príchode Božieho dieťaťa: „Duch Svätý zostúpi na teba a moc Najvyššieho ťa zatieni.“ V tomto desiatku sa modlíme za matky, ktoré nechcú prijať dieťa. Za nenarodené deti. Prosme o Božie požehnanie pre zemské stvorenia a o to, aby sme boli múdrymi správcami pozemských darov.

V druhom desiatku sa dozvedáme o návšteve Márii u Alžbety, ktorá bola tiež v požehnanom stave a privítala ju slovami: „Požehnaná si medzi ženami a požehnaný je plod

tvojho života. Čím som si zaslužila, že matka môjho Pána prichádza ku mne?“ V tomto desiatku prosme za naplnenie Božej vôle vo svete, ktorého sme súčasťou. Za vládne prijímanie pútnikov, chudobných, ľudí bez nádeje a viery, ľudí hľadajúcich seba.

Tretí desiatok hovorí o narodení Pána v mete Betleheme. Ako prví sa dozvedeli túto zvesť od anjelov pastieri: „Dnes sa vám v Dávidovom meste narodil Spasiteľ, Kristus Pán.“ V tomto desiatku prosme za tých ľudí, ktorí sú využívaní ako nástroje výroby, na ktorých sa pozerajú ako na tovar a nie ako na ľudské bytosti.

Štvrté tajomstvo opisuje stretnutie Svätej rodiny so Simeonom, ktorý ich túžobne očakával v chráme. Po stretnutí vedel, že umrie v pokoji, lebo uvidel spásu všetkých národov, svetlo na osvietenie pohanov a slávu Izraela. V tomto desiatku prosme za tých, ktorí hľadajú zamestnanie v iných kraji-

nách a taktiež aj za tých, ktorí kvôli vojne, násiliu a hrozbám museli opustiť svoje domovy.

Piate tajomstvo nám prezrádza, že Ježiš už ako 12 ročný chlapec sedel v chráme medzi učiteľmi a viedol s nimi rozumnú reč. Jeho matka a otec ho hľadali. On im na to povedal: „Prečo ste ma hľadali? Nevedeli ste, že mám byť tam, kde ide o môjho Otca?“ Tento desiatok obetujeme za všetkých ľudí nášho sveta, ktorí sú poznačení vojnou, násilím a životom v strachu.

Na príhovor Panny Márie, Kráľovnej posvätného ruženca vyprosujeme aj pre našu farnosť pokojné a radostou naplnené vianočné sviatky, plné milosrdenstva a lásky. Prosíme za veriace rodiny, najmä mladé rodiny a za rodičov, aby viedli svoje deti k modlitbe. Nech sa naša Matka prihovára aj za tých, ktorí sú najviac skúšaní.

Renáta Regecová

Foto: Peter Lazor

V ÚSTRETY KRÁSNEJ LÁSKE

V novembri sme si pripomenuli 75. výročie smrti „mučenicke čistoty“ – Anny Kolesárovej.

V dnešnej kultúre, ktorá zveľbuje telo, sa jej poslanstvo stáva nanajvýš potrebným. Už od detstva média, reklamy, obchody vtláčajú istý koncept, podľa ktorého sa udávajú trendy, akými máme byť. Po vzore bábik typu Barbie – štíhle, dokonalé telá, roztomilé tváre... sa na telo pozerá konzumne, ako na nástroj pôžitku.

Na sex sa pozerá ako na jednu z biologických potrieb. Christopher West to charakterizuje slovami:

„Sme presýtení sexom, ale vyhladovaní po láske“.

Mladí zápasia o krásnu lásku. Ak sa hmota povýši na niečo božské (ako Boh), nenaplnia sa túžby a začína sa odmietať modla vlastného tela, vzniká nespokojnosť so svojim telom, bytím, vzniká gender ideológia. Rovnako láska sa vníma rôznymi spôsobmi. Láska ako chémia, ako cit, príjemnosť, romantika (tendencia zredukovať lásku len na cit k inej osobe), ako šťastie (užiť si). Boh ponúka lásku ako koncepciu slobody. Nie sme otroci, ale slobodní. Boh vykúpil telo, berie si telo na seba narodením, aby vykúpil telo, aby dal telu pôvodný zmysel. Aj keď sa necítíme príjemne, aj keď sa cítime opustení, aj vtedy sme schopní milovať, práve vtedy sme schopní milovať, po vzore Ježiša Krista. Boh vykupuje lásku a dáva jej sebadarujúci rozmer. Ľudské telo je darom, darom pre „mňa“ – učiť sa vnímať telo ako dar, prijímať seba, Boh daroval „mňa mne“ aj v mladosti, aj v starobe. Ak dokážeme prijať seba, dokážeme prijať iných, teda telo je darom i pre iného (manžela).

Keď vstupujeme do vzťahu s iným človekom, vstupujeme skrze neho tiež do vzťahu s Bohom. Telo nám bolo dané tiež na to, aby človek vstúpil do spoločenstva s Bohom, aby prežil intimitu s Bohom. „Telo je schopné učiniť viditeľným to, čo je neviditeľné: duchovné a božské. Bolo stvorené, aby prenášalo do viditeľnej skutočnosti sveta tajomstvo skryté od večnosti v Bohu, a tak bolo zjednotením.“ (Ján Pavol II.)

Boh nám rovnako dáva lásku ako dar. Hoci sa čistota vníma ako prekážka slobody, citu, šťastia, mladí ľudia chcú a túžia, aby láska bola krásna a čistá. Ako im v tom pomôcť? Predovšetkým vlastným príkladom a vedením. Čistota je Božia sláva v ľudskom tele. Kto žije čisto, z jeho tela žiari Božia sláva. Ak chceme nasledovať ideál, ktorý nám dáva Kristus, je správne dodržiavať nasledujúcich sedem krokov k čistote:

1. Hanblivosť – zakrývame tie časti tela, ktoré majú tú „česť“, chceme, aby sa na nás pozeralo čisto.
2. Úcta – hrdoť – úžas nad darom seba, aj nad darom toho druhého (manžela).
3. Nežnosť.
4. Sebaovládanie – ovládam sa v hneve, reakciách na iných, v jedení.
5. Askéza a výchova – piatok, Pôstne, Adventné obdobie – výchova v odopieraní, učíme sa odstupu od vlastných túžob.
6. Rozvážnosť – ovládanie – poznávať múdrosť a podľa nej konať.
7. Priateľstvo s Bohom – „Deus charitas est“ = Boh je láska. Ak chceme lásku dávať, sám ju musím prijať ako dar, čerpať lásku predovšetkým z Eucharitie.

Spracované podľa prednášky otca Roberta Neupauera pre členov hnutia Svetlo a život – 23. 11. 2019.

Adriana Lazorová

Foto: Peter Lazor

DÁVNO ZABUDNUTÉ MÚDROSTI NAŠICH PREDKOV

Kedysi ľudia vedeli mnohé dôležité veci potrebné pre svoj život. Odovzdávali si ich ústne z generácie na generáciu, až ich napokon robili automaticky. Možno to bolo pre nich také samozrejme, že už nepovažovali za potrebné potomkom vysvetľovať, prečo robia veci tak, ako ich robia. Možno ich na otázky typu: „Prečo tak, a nie inak?“ často aj odbili slovami: „Ani neviem, tak sa to vždy robilo.“ No a tak sa nemôžeme čudovať, že bez potrebných informácií, začala nová generácia hľadať iné, na prvý pohľad možno lepšie riešenia a vedela si novoty aj odôvodniť. Staré pravdy boli často zavrnuté ako obyčajné povery.

Starého dobrého koníka alebo vola, ktorí pluhom šetrne poorali políčka, nahradili ťažkými traktormi. Argumenty boli silné – je to predsa rýchlejšie, poorú sa väčšie plochy, zasaď sa viac a výnosy budú väčšie. Prírodné hnojivo nahradila chémia. (Vedeli ste, že v súčasnosti naše historické mesto Levoča trpí už vyše 8 mesiacov neznesiteľným zápachom z okolitých polí?) Zastaralý spôsob orby sa dnes používa snáď len na maličkých, úzkych, traktorom neprístupných políčkach. Výsledok tejto novoty môžeme dnes všetci jasne vidieť: zdevastovaná pôda, monokultúry, strata biodiverzity, ohrozenie včelstva, nekvalitné potraviny... Nebudem však písať veci všeobecne známe, ale zameriam sa na tie, ktoré možno nepoznáte.

O VODE

O živej a mŕtvej vode ste možno počuli v rozprávkach. Oni sú však skutočné. Mŕtva

voda je voda prameniaca z hĺbín zeme, je to voda s malým množstvom života – živých mikroorganizmov. Táto voda nie je vhodná na dlhodobé užívanie. Možno ste si všimli, že zvieratá pijú radšej vodu odstátu. A tiež akvaristi vedia, že voda z vodovodu môže byť pre rybičky nebezpečná. Živá voda je voda z povrchu zeme, teda zem ju sama vydá. V čistom prostredí sa rýchlo plní množstvom prospešných mikroorganizmov. Je to voda plná života, a tiež život podporujúca.

Aj dnes je ešte možné nájsť studienky či napájadlá, kde pramenitá voda prúdi do vydlabaných drevených klad, a až z nich sa potom pije. Žiaľ, takmer všetci dnes pijeme mŕtvu vodu. Buď pijeme vodu zo studne, teda nepripravenú pre človeka, alebo väčšina pije vodu z vodovodu, umŕtvenú chlóróm či inými látkami, aby sa neskazila vo fľašiach či vodovodnom potrubí. Pridané látky zabijú prospešné baktérie, a tak isto pôsobia aj v ľudskom tele, kde ničia prospešné

organizmy, bez ktorých niet života. Takáto voda síce udrží pri živote niektoré bunky, ale nemá schopnosť ich obnoviť.

Naši predkovia vedeli, že vodu treba dať do drevenej alebo hlinenej nádoby (drevo a hlina sú prírodné materiály). Táto voda by mala odstáť aspoň tri hodiny na slnečnom svetle, kde sa v nej zrodia organizmy potrebné pre človeka. Potom by sa mala takáto voda premiestniť do tieňa na ďalšie tri hodiny. Potom sa môže piť ako živá voda. Takže preto si naši predkovia ráno nanosili vodu v drevených vedrách na dlhší čas. V Biblii sa voda z prameňa spomína veľmi často.

O STRAVE

Naši predkovia tiež vedeli, že zo živočíšnej stravy môžu používať mlieko, ale nie každého zvierata. Bralo sa len od toho, ktoré sa považovalo za dobré, láskavé, inteligentné a vyjadrovalo potrebu pohostiť človeka svojím produktom (aj v Starom zákone v knihe Levitikus sú vymenované čisté a nečisté zvieratá). Napríklad, ak niekto pri-

stúpil ku koze alebo krave, aby ju podojil, a zviera uhlo, takéto mlieko človek nepil. Zviera tak signalizovalo, že v tom okamihu je zloženie mliečnej zmesi pre človeka nevhodné.

O PRÍRODE

Naši predkovia poznali mnoho druhov liečivých rastlín, aj spôsobov ich použitia. Čo možno neviete, je, že si vedeli vypestovať liek na každú chorobu, sebe na mieru. Postup je nasledovný: semienko rastliny – podľa vlastného výberu (či už je to bylina, paradajka, uhorka alebo niečo iné), ktorá sa má neskôr stať liekom, sa nemá vopred namáčať. Pred vysadením je potrebné semienko alebo niekoľko semienok, vziať do úst a držať v ústach najmenej deväť minút. Semienko tak zo slín a organizmu získa potrebné informácie o stave organizmu človeka, o jeho chorobách, aké látky človeku chýbajú. Semienko potom treba položiť medzi dve dlane a podržať asi tridsať sekúnd na slnku. Potom posadiť do zeme a už nezalievať vodou. Zalievanie je možné najskôr o tri dni. Tiež je dobré počas rastu rastlinky zalievať ju čistou vodou, v ktorej si človek umyl nohy. Potením nôh totiž človek vylučuje toxíny z tela. Rastlinka tak bude mať počas rastu vždy správne informácie o zdravotnom stave človeka, a aké látky má preňho zo zeme vytiahnuť.

To je len zlomok z toho, čo vedeli naši predkovia. Poznali prírodu, mali čas ju pozorovať. Škoda, že sa ich vedomosti nezachovali pre ďalšie generácie. Koľko múdrostí našich predkov je dávno zabudnutých?

Veronika Šebestová

foto: Šimon Salanci

TRIDSAT ROKOV SLOBODY

Sloboda – hodnota pre niekoho menej významná, pre iného životne dôležitá. Preto aj dnes štvrtine opýtaných Slovákov viac vyhovoval predošlý direktívny systém. Každý človek má slobodnú vôľu, musí sa v živote často rozhodovať a za svoje rozhodnutia niešť plnú zodpovednosť.

Sloboda zďaleka neznamená, že môžem robiť, čo sa mi páči. Moja sloboda končí tam, kde začína sloboda môjho manžela, kolegu, priateľa. V novembri 2019 uplynulo 30 rokov od Nežnej revolúcie. Pokojné protesty študentov prerástli do celonárodného odporu a spôsobili pád komunistického režimu. Z ústavy bol vyškrtnutý článok o vedúcej úlohe Komunistickej strany.

KONCEPT KOMUNIZMU

Komunisti 40 rokov určovali stratégiu rozvoja celej spoločnosti. Mali stopercentné zastúpenie v mocenskom a správnom štátnom aparáte. Červenú knižku potrebovali aj vedúci pracovníci, vedci, umelci. Komunistická sieť fungovala vo všetkých veľkých podnikoch. Nevieam, ako prebiehali ich pravidelné stretnutia, ale moji bývalí kolegovia z nich mali strach. Systém zabezpečoval všetkým právo na prácu. Každému, kto sa jej

vyhýbal, hrozilo väzenie. Hospodárstvo sa centrálné plánovalo. Päťročné plány nekorešpondovali s dopytom na trhu, vyrábalo sa na sklad. Výnosy pšenice zázračne rástli, lebo sa prepočítavali na nepresné, zväčša menšie plochy. Paradoxom boli voľby. Jeden volebný lístok, nebolo nad čím rozmýšľať a výsledok bol dopredu jasný. Účasť bola vysoká. Celé rodiny tých, ktorí sa volieb nezúčastnili, boli podrobované výsluchom na polícii. Rada si spomínam na nekonečné debaty na internátnej izbe o komunizme, ktorý mal fungovať bez peňazí, každý mal dostať všetko, čo potrebuje a do zamestnania sa malo chodiť z presvedčenia. Vzhľadom na ľudskú podstatu to bola čistá utópia.

CIRKEV A NÁBOŽENSTVO V ČASE KOMUNIZMU

Základnou ideológiou komunizmu bol ateizmus. Komunisti sa snažili v našom národe vykoreniť vieru. Vo svojom boji sa orientovali na kňazov, učiteľov, inteligenciu. Sledovali, zastražovali a mučili tých, ktorí sa netajili svojimi názormi a mali veľký vplyv na verejnosť. Po zrušení cirkevných škôl a kláštorov k nim patrili aj Bohu zasvätení mladí ľudia, ktorí u nás stratili možnosti sebarealizácie a snažili sa emigrovať na západ. V čase môjho detstva boli sväté omše v Tepličke len každú tretiu nedeľu. V ostatné sme chodili peši do farského kostola v Markušovciach. Na vyučovanie náboženstva bola potrebná prihláška podpísaná a doručená rodičmi riaditeľovi školy. Tí sa mali snažiť, aby počty detí na náboženstve boli čo najnižšie, často rodičov proti vlastnému presvedčeniu odhovárali, niekedy sa pred nimi skrývali. Najväčším svedectvom živej viery bolo pre mňa vyvrcholenie levočskej púte v roku 1989. Také množstvo ľudí som na Mariánskej hore nevidela predtým ani potom, s výnimkou návštevy Svätého Otca Jána Pavla II.

Pohreb na vyšnom konci, Markušovce, január 1947, archív Márie Gurčíkovej

PRE DETI

DÔSLEDKY KOMUNIZMU V SÚČASNOSTI

Počiatkové nadšenie zo získanej slobody sa prejavilo v oživení cirkevných škôl a seminárov, v obsadení biskupstiev, založení Katolíckej univerzity, kresťanského rádia i televízie. Zdá sa, že po tridsiatich rokoch eufória vyprchala. Aj v našom kostole chýba mládež a deti. Lavičky vpredu zívajú prázdnotou v nedeľu aj počas prázdnin. Dnešné deti okrem školských povinností nemajú skoro žiadne iné. Bolo dobrým zvykom, že školopovinné deti sedeli vpredu – v centre diania. Po kútoch alebo pred kostolom ťažko nazbierajú potrebné milosti pre svoj život.

Na Slovensku sa ku kresťanstvu hlási skoro 70 % obyvateľov. Ak by títo dodržiavali Desatoro, tak v našej krajine by bol raj už tu na zemi. Slová a skutky ľudí, ktorí majú vplyv na dianie v štáte, sa vôbec nezhodujú. Schizofrénia z čias totality pretrváva. Našu generáciu November 1989 príjemne prekvapil. Nikto z nás nerátal s takou zásadnou a bezbolestnou zmenou. Položme si otázku: Zaslúžime si slobodu? Vieme so slobodou zodpovedne nakladať?

**Monika Hamráková,
Markušovce**

HNIEZDO RODINY JE LÁSKA

MILÍ KAMARÁTI,

nedeľa po Narodení Pána je sviatkom Svätej rodiny – Ježiša, Márie a Jozefa. Teda máme príležitosť zamyslieť sa nad týmto krásnym sviatkom. Začať treba, ako inak, na svadbe. Ak sa dvaja ľudia rozhodnú pred oltárom povedať „áno“, môžeme povedať, že sú to najkrajšie slová na svete. Vložil ich do srdca muža a ženy sám Stvoriteľ, keď z nekonečnej lásky stvoril svet. Ženích a nevesta tak súhlasia, že sa budú navždy líubiť, že sa neopustia ani v trápení, ani v nešťastí, ani v zdraví, ani v chorobe, že sa budú milovať a ctíť, že budú spolu so svojimi deťmi tvoriť láskyplnú rodinu.

Boh manželom pomáha v dodržiavaní náročného sľubu lásky svojím sviatostným pozhnaním. A pomôcť manželom – teda mamke a ockovi – môžete aj vy. Ako? Skúste sa za nich modliť, to bude najväčšia podpora. Napríklad takouto prosbou:

Nebeský Otec, prosím ťa za moju mamu a otca. Sú manželia a svojím „áno“ si sľúbili lásku a vernosť. Pomáhaj im, aby:

- toto „áno“ svojimi skutkami opakovali každý deň,
- sa každý deň líubili,
- si každý deň našli čas rozprávať sa,
- si vedeli odpúšťať,
- si vedeli pomáhať,
- spoločne riešili ťažkosti,
- sa vedeli spolu smiať,
- si vážili a rešpektovali jeden druhého,
- nezabúdali na Teba, lebo Ty si Láska,
- mali trpezlivosť a silu dobre nás vychovať a tešiť sa spolu s nami,
- sme spoločne tvorili rodinu plnú lásky,
- naša rodina bola pevná a radostná,
- sme sa aj my (deti) dokázali zapájať do rodinnej spolupráce,
- (tu si doplň podľa seba):

Adriana Lazorová

(Spracované podľa knihy M. Jakelová-Ťuchová – Rok s Dobromilkou a Svetlúšikom.)

MOC TICHÁ

Mladá žena začula v tichu hlas: „Neboj sa! Našla si milosť! Počneš a porodíš chlapca! Bude Synom Najvyššieho!“ „Ako sa to stane?“ Potom už len tiché odovzdanie sa Pánovej vôli. Embryo sa pomaly vyvíja. Malé srdiečko začína biť. Nikto nevidí nič zvláštne na žene, ktorá je prvým svätostánkom. Spasiteľovo telo sa formuje v tichu pred nič netušiacim okolím. Manžel rozmýšľa ženu potajme prepustiť tak, aby sa o tom nevedelo – v tichosti. Zjaví sa anjel – „Neboj sa prijať!“

Pastieri pasúci svoje stáda. Jasná a pokojná noc. Nikto nechce, aby ich niečo vyrušilo. Vyrušenie v tejto práci zväčša znamená problém. Do tohto ticha vstúpi jasné svetlo: „*Nebojte sa! Zvestujem vám radosť! Dnes sa vám narodil Spasiteľ!*“ Poslúchli. Našli chudobnú rodinu. Dlhý rozhovor o udalostiach posledných hodín a... „*Mária zachovávala všetky tieto slová vo svojom srdci a premýšľala o nich.*“ (Lk 2, 19)

TICHO

Počas týchto sviatkov ju môžeme vnímať ešte mocnejšie ako inokedy. Niečo v našom vnútri nás núti neprerušovať chvíle rodinnej pohody, času s priateľmi i kľačanie pri jasličkách.

Vstúpil si už niekedy do takéhoto ticha, nie vďaka okolnostiam, ale aby si strávil čas s Ježišom? Nabádalo ťa niekedy srdce na to, aby si počas modlitby nehovoril nič, len vnímal prítomnosť nášho Pána?

Pápež Benedikt XVI. raz povedal, že ticho je materinským jazykom Boha. A skutočne, keď Boh chcel začať robiť veľké veci vo Svätom písme, najprv k ľuďom hovoril v tichu: Abraháma vyviedol von a ukázaním na hviezdy prisľúbil veľké potomstvo, Mojžišovi sa zjavil na opustenom vrchu v horiacom kriku, Eliášovi v jemnom vánku, Panne Márii počas jej tichého života v Nazarete, Jozefovi vo chvíľach dlhej noci veľkého rozhodnutia a pastierom práve v čase, keď všetci spali a len oni si vykonávali svoju prácu.

HLUK SVETA

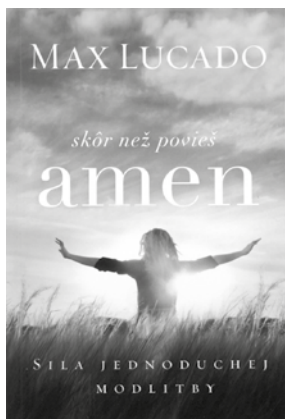
V hluku tohto sveta je veľmi ťažké zachytiť jeho jemný hlas. Preto ťa pozývam do modlitby v tichu, respektíve v aktívnom mlčaní. Skús si nájsť pokojné miestečko: v izbe, pri posteli, vonku pod hviezdami či kdekoľvek inde. Najlepšie, čo môžeš spraviť, je prísť pred Eucharistiu. Ak ti to pomôže, tak si prečítaj nejaký úryvok zo Svätého písma a nechaj ho do seba „vstrebať“. Len sed' a neuvažuj nad ničím, nerob nič. Pokús sa vnímať lásku nášho Pána a aj keď nebudeš pociťovať citové uspokojenie, do tvojho srdca vstúpi pokoj. A Boh ťa začne pobádať k veľkým veciam.

Jedným zo znakov hlbokého priateľstva je kráčať vedľa druhého človeka bez toho, aby ste si museli niečo povedať. Benignus O'Rourke v knihe *Nájdí svoj skrytý poklad* opisuje túto udalosť: „Raz sa matky Terezy z Kalkaty opýtali: „*Čo hovoríte pri modlitbe Bohu?*“ Odpovedala: „*Nehovorím nič. Počúvam.*“ Potom sa spýtali: „*Dobre, a čo Boh hovorí vám?*“ A ona odvetila: „*Boh nehovorí nič. On tiež počúva.*“ Potom ešte dodala: „*Ak tomu nerozumiete, nedokážem vám to lepšie vysvetliť.*“

Prežívame sviatky, počas ktorých udalosti okolo nás vnímame viac srdcom. Neboj sa teda zájsť k jasličkám a otvoriť sa jednoduchosti i veľkosti Božieho Dieťaťa. Započúvaj sa do ticha Pánovej prítomnosti.

Mária Reinerová ml.

MAX LUCADO SKÔR NEŽ POVIEŠ AMEN

Max Lucado si priateľským prístupom získa pozornosť čitateľa hneď na prvých stranách. Priznáva, že počas modlitby niekedy zaspáva, často mu víria hlavou úplne iné myšlienky a má pocit, že sa nevie modliť tak dobre ako iní.

Ťažko by sme hľadali kresťana, ktorý si aspoň raz nepoložil otázku, či sa dobre modlí. Niekoľko modlitieb vieme napamäť, iné si nájdeme v modlitebných knihách a poznáme desiatky piesní. Občas sa však do mysle vkradne pocit, že ide o stereotypné opakovanie, ktoré nemá tak radikálny vplyv na naše životy, ako by sme si priali.

Lucado preto volí jednoduchú modlitbu, ktorá zahŕňa kľúčové myšlienky všetkých modlitieb. Znie takto: „**Otče, si dobrý. Potrebujem pomoc. Uzdrav ma a odpusť mi. Aj oni potrebujú pomoc. Ďakujem.**

V mene Ježiš. Amen.“ Výstižne podáva všetky základné piliere nášho vzťahu s Bohom – chválu, prosbu, pokánie, vďaku a požehnanie. Naplno prežiť každé slovo stručnej modlitby je podľa neho rovnako cenné ako hodiny kontemplácie. Dôležitý je postoj nášho srdca.

V jednotlivých kapitolách sa samostatne venuje každému veršu krátkej modlitby. Oslovenie „Otče“ približuje cez vzťah otcov a ich detí a upozorňuje na rodinnú blízkosť a intimitu, ktorú evokuje. V prosbe o uzdravenie a odpustenie zdôrazňuje potrebu osloviť s našimi problémami priamo Boha. Žiadosť o pomoc pre iných ľudí odporúča opakovať vždy, keď niekoho stretne, hoci aj v rade v obchode – a obzvlášť vtedy, keď sa niekto hnevá, alebo koná nevhodne.

Text je dynamický, plný priamej reči a konkrétnych príkladov. Autor opisuje svoje skúsenosti, trápenia, radosti a popritom nachádza podobné

zážitky u Ježiša a u jeho učeníkov. Zamýšľa sa nad tým, ako by Ježiš reagoval v súčasnosti a vníma ho ako dokonalý vzor modlitby. Mnohokrát berieme modlitbu ako objednávku na dobrý život a hovoríme Bohu o svojich prianiach, plánoch a obavách. Ježiš nám má byť vzorom v tom, ako sa modlil za každého, koho stretol, ale aj v tom, že vnímal rozhovor s Bohom ako súčasť každodenného života.

Kniha *Skôr než povieš amen* je povzbudením pre každého kresťana, aby sa modlil tam, kde sa práve nachádza, za tých, ktorí ho práve obklopujú a aby pritom zabudol na prehnajúcu sebakritiku.

„*Žijeme vo svete obťažkanom vinou. No je tu populácia ľudí, ktorí objavili Božie milosrdenstvo. Nezapíjajú vinu, nezaháňajú ju nadmernou prácou ani nepotláčajú v mysli. Odovzdávajú ju. Boh chce, aby ste k nim patrili aj vy.*“

Zuzana Klučárová

■ PARKOVISKO PRED KOSTOLOM NA TEPLIČKE

Koncom októbra 2019 zrealizovala obecná firma T-servis Teplička s.r.o. **vybudovanie parkoviska** (7 parkovacích miest) pred kostolom v Tepličke.

-js-

■ TERMÍNY PRVÉHO SVÄTÉHO PRIJÍMANIA V NAŠEJ FARNOSTI:

Teplička 17. mája 2020
a Lieskovany

Markušovce 24. mája 2020

Foto: Jozef Sendrej

INFORMÁTOR

MARKUŠOVCE

■ V predvečer sviatku Sedembolestnej Panny Márie sa členky ružencového bratstva zúčastnili **slávnostnej svätej omše spojenej s modlitbou krížovej cesty na Mariánskej hore v Levoči**. Sú vďačné za duchovné obohatenie.

■ SLÁVNOSŤ RUŽENCOVEJ PANNY MÁRIE V KOŠICIACH

V sobotu 12. októbra, na slávnosť Ružencovej Panny Márie, sa presúval ulicami Košíc **ružencový sprievod na čele s ikonou Panny Márie – Záchranu rímskeho i košického ľudu**.

TEPLIČKA

■ 7. októbra 2019 sa konalo u p. Gbúra 1. **zasadnutie Hospodárskej rady filiálky Teplička** za pôsobenia pána farára Štefana Saloka.

■ RUŽENCOVÁ ZÁHRADA VO VYŠNEJ ŠEBASTOVEJ

Vyšná Šebastová je veľká dedinka blízko Prešova. Výnimočná je tým, že je vyhľadávaným pútnickým miestom zasväteným Ružencovej Panne Márii. Nachádza sa tam prvá ružencová záhrada na Slovensku. Toto Božie dielo, ktoré si miestni veriaci postavili z vlastnej iniciatívy, bolo dokončené a požehnané v roku 2010. Odvtedy ružencovú záhradu navštevujú pútnici z celého Slovenska počas celého roka.

Veriaci „ruženciari“ z Tepličky sa 15. októbra 2019 zúčastnili

■ KTO DÁ PRÍSTREŠIE SVÄTEJ RODINE V TEPLIČKE A V MARKUŠOVCIACH

V Adventnom období sa v Tepličke a v Markušovciach už tradične koná súkromná pobožnosť Kto dá prístrešie Svätej rodine. Je to spoločenstvo veriacich rodín, ktoré deväť večerov putuje z rodiny do rodiny, aby sa jeho členovia v očakávaní narodenia Pána Ježiša spoločnou modlitbou hlbšie zamysleli nad veľkostí Božej lásky k nám. Zároveň si v modlitbách vprosovali milosť pokoja a lásky pre všetkých.

Mestskí policajti na čas pozastavili miestnu dopravu a niektorí okolojdúci sa s úctou pripájali k sprievodu spevom i modlitbou ruženca.

Slávnosť sa začala o 11. hodine a zavŕšila sa svätou omšou ukončenou sprievodom. Túto slávnosť celebroidal Mons. Stanislav Stolárik. **V našej farnosti sa v tento deň konala celodenná modlitebná reťaz ZA RODINY a niekoľko členov nášho ružencového bratstva sa prišlo pomodliť aj do Košíc.**

-RB-

slávnostnej púte pri príležitosti sviatku Ružencovej Panny Márie. Cestou na púť sa zastavili na Prešovskej kalvárii, kde sa pomodlili pobožnosť krížovej cesty.

Program púte začal o 14 hodine hudobno-poetickým pásmom zo Starého zákona pod názvom Horiaci krík v podaní súboru z UPC z Košíc. Nasledovala modlitba Korunky Božieho milosrdenstva. Po nej modlitba posvätného ruženca. Púť vyvrcholila svätou omšou. V homílii sa zdôrazňovala sila a potreba modlitby posvätného ruženca. Domov sme odchádzali duchovne naplnení a s pokojom v duši.

-mk-

■ Od 1. novembra do 8. Novembra 2019 bola možnosť získať odpustky pre duše v očistci. Na cintorínoch v Markušovciach, Tepličke a Lieskovanoch sa konali osemdnové pobožnosti.

■ V katedrále v Spišskej Kapitule sa 16.11.2019 o 10:30 hod. slávila svätá omša. Bola vyvrcholením diecéznej púte, ktorá sa konala pri príležitosti pamätného dňa narodenia Božieho sluhu biskupa Jána Votaššáka.

■ Na prvú adventnú nedeľu sa v jednotlivých kostoloch uskutočnilo požehnanie adventných vencov.

-mk-/-js

VYDÁVA

Rímskokatolícka Cirkev, farnosť Markušovce

Zodpovedná redaktorka:

Mgr. Monika Hodnická

Redaktori:

Mgr. Adriana Lazorová
Peter Lazor
Mária Koňaková
Mgr. Jozef Sendrej
Mgr. Barbora Klučárová
Mgr. Zuzana Klučárová PhD.
Ing. Renáta Regecová

Sadzba

a grafická úprava:
Dana Košková

Technické spracovanie:

Tlačiareň Kežmarok

Jazyková úprava:

Mgr. Barbora Klučárová

Odborný konzultant:

Mgr. Štefan Saloka

Imprimatur:

prof. ThDr. František Tondra, spišský diecézny biskup
BÚ 16. 2. 1999,
č. prot. 113/99.
Registrované OÚ,
odbor školstva a kultúry
v Spišskej Novej Vsi,
reg. č. 2/99.

Náklad 1000 kusov.

Adresa redakcie:

Rímskokatolícka Cirkev,
farnosť Markušovce,
Michalská 52,
053 21 Markušovce

Kontakty:

www.farnosťmarkusovce.sk

 www.facebook.com/
Pokojadobromarkusovce

Redakcia si vyhradzuje právo upravovať príspevky.

Nevyžiadané rukopisy nevraciam.

NEPREDAJNÉ.

Časopis vyšiel aj s podporou Obce Markušovce.

*Šťastie, zdravie,
pokoj svätých vnúšerene vďan...*

*Lavička za kaphkou sv. J. Nepomuckého
Foto: archív rod. Michalkovej*